

Kunningardiskurin í Vágum

Oddagrein

HETTA er tíðin, tá nógv útlendsk ferðafólk vitja Føroyar. Frá bæði almennari og privatarari síðu er ferðavinnan vorðin høgt prioriterað seinastu árin. Mett verður, at verður henda vinnan væl skipað, so kann hon hava ávísan týðning fyri samlaða samfelagsbúskapin. Og ikki minst nú tað verður so nógv tosað um, at vit skulu standa á egnum beinum verður nógv tosað um aðrar alternativar vinnur til fiskivinnuna. Her má júst ferðavinnan vera ein teirra.

Í DAG verður stór upphædd sett á figgjarlógina til nettup at umsita og menna eina ferðavinnu. Ferðaráð Føroya hevur eina bæði spennandi og avbjóðandi uppgávu.

MONG av ferðafólkunum, sum koma til landið, fara um flogvøllin í Vágum. Fyri ikki at tosa um øll tey, sum dagliga ferðast um flogvøllin í vanligum arbeiðsörindum. Ein týðandi partur av ferðavinnu og flutningi annars er information - kunning. Og tá talan er um flogvøllin, eitt tað mest týðandi „knútpunktið“ fyri allan flutning til og úr Føroyum, so hevur Kunningardiskurin havt alstóran týðning. Hetta kunnu mong við okkum týta. Her fekk tú eisini eina frálíka tænastu.

NÚ hevur eingin Kunningardiskur verið í eina tíð, og hetta er eitt ómetaliga stórt afturstig. Syrgiliga, løgno og ørkymlandi søguna um lagnuna hjá Kunningardiskinum og teimum fólkum, har hava arbeitt, kenna flestu okkara og skulu vit ikki endurgeva hana. Tó so, torført hevur verið at fáa nógv nógv upplýsingar um, hvat veruliga er hent í hesum máli og hví. Hvør hevur ábyrgdina og hvat verður endin á hesi søgu osfr.

EFTIR okkara tykki má og eigur tað at vera eitt krav frá teimum - og eisini til tey - sum stýra og skipa ferðavinnuna her á landi, at Kunningardiskurin í Vágum verður latin upp aftur. Ein skuldi ikki trúð, at tað var so torført at fáa hesi viðurskiptini í rætt lag aftur, men her tykist alt verða koyrt upp í ein ellibita, so tað er torført hjá almenninginum at síggja og vita, hvat veruliga er hent og hendir. Áhugavert hevði verið at fingið at vítað, hvat hægsti myndugleikin á økinum, landsstýrismaðurin í ferðamálum hevur at siga til hetta málið. Hvat sigur formaður í Ferðaráðnum og leiðslan á ferðaráðnum osfr. Skal tað plaserast ábyrgd her, og hvør hevur ábyrgdina? Vónandi fáa vit svar uppá hesar spurningar komandi dagarnar. Eitt er víst: Kunningardiskurin má og skal latast upp aftur sum skjótast.

Sosialurin

Viðmerking:

Skúli og útbúgving eftir aldarskiptið

Tað hevur verið síðvenja, síðani javnaðarhugsjónin tók seg upp, at øll frálæra er ókeypis og fyri øll uttan mun til heimlig viðurskipti, inntøku - og bústaðarviðurskipti, aldur og kyn, tilknýti til arbeiðsmarknaðin o.s. t.l. Øll skulu hava javnbjóðis rætt til skúlagongd og aðra útbúgving.

Fólkaskúlin

Tað er ein sannroynd, at fólkaskúlin er fyri øll og er grundarlagið undir allari menning og fyri øll uttan hjá tí einstaka seinni. Tí er tað av allar størsta týðningi, at fólkaskúlin fær so góðar arbeiðsumstøður sum møguligt, og at øll børn fáa eins góða frálæru, uttan mun til hvar tey búgva í landinum. Støði undir skúlanum skal vera kristin, føroysk mentan, har fólkaraði, samhaldsfesti og tolsemi er trádurin, ið gongur aftur í øllum virkseimi skúlans.

Skúlin skal í allari tilrættaleggjan taka støði í tí einstaka og hjálpa at menna tey ibornu evni, so hin einstaki verður førur fyri at taka við avbjóðingum í einum skjótt broyttum samfelagi; men dentur eigur avgjort at verða lagdur á felagsskap og toymi, tá ið ymsar verkætlanir eru fyri.

Lóggávan

Lóggávan undir skúlaferkinum hevur verið skjótt skiftandi seinastu 20 árin, men størsta og mest grundleggjandi broytingin var í 79-lógini, sum setti eindar

— og valskúlan í verk. Henda lógin fekk ongantíð tann møguleikan at virka, sum ætlanin aftan fyri hana var, og seinni eru broytingar gjørdar, sum í nútíðar skúlahugsan umboða afturstig, ið saman við skeringum næstan hava forkomið øllum teimum hugsjónunum, ið lógu aftanfyri tað.

Øll lóggáva skal byggja á samskipti millum myndugleikan, ið stýrir skúlanum, og tey, ið dagliga arbeiða utti í skúlanum. Lóggávan er ikki bert fin orð, ið ein landsstýrismaður ella kvinna skal hava at hóreiggja sær við, men ein ógvuliga týðningarmikil karmur, ið neyðugar jättanir, ið eru í samsvar við lógarbestin og tørvin aftan fyri hann, skulu fylgja við.

Tað er síðvenja í skúlanum í Norðurlondum - eisini í Føroyum - at menningin kemur í úti í skúlanum í vanligu gerandisdegnum, og haðani verður tørvurin um broytingar borin fram. Tá ið hesar broytingar fáa ljóð og verða formliga viðtiknar bera tað frukt, men koma broytingarnar bert sum kravboð úr erfa frá myndugleikunum og ofta sum illa sodnað sjónarmið úr útlondunum, so vekja tað ofta mótsæði og færa loftast ikki til nakað fruktagott.

Fólk uttan fyri Norðurlond vísa ofta á, at styrkin í okkara skúla er eitt haldgott felags stóði, ið øll frálæran byggir á, og harvið er fæleikin hjá næmingunum fjølbroyttur og smidligur,

men vit skulu ikki fyri tað seta okkum upp aftur á og halda, at alt er nógv gott. Vit skulu alla tíðina lita fram eftir og menna skúlan, so hann er í samsvar við tíðina, vit liva í.

Miðnámskúlnarnir

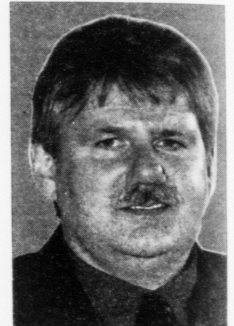
Øll eiga at hava møguleika fyri at taka miðnámsútbúgving av einumhvørjum slag. Ofta eru hesar útbúgvingar ávirkaðar av, hvørjar treytir ið settar verða til framhaldandi útbúgving, sum í flestu førum fer fram í útlondunum.

Her er vert at undirstrika, at stuðulslógin má aftur fyri tingið, soleiðis at hon verður broytt til, at øll fáa stuðul uttan mun til aldur. Miðnámskúlnarnir skulu fáa neyðuga jättan, so at skúlnarnir eiga allar bókur og annað frálæruútlit, ið er kravt pensum til próvtøkunar.

Vinnuskúlnarnir

Alt lóggávuværkið aftan fyri vinnuskúlnarnar skal vera í samsvar við tørv og krav, ið ein fjølbroytt og smidlig, skjótt broytt vinna setir. Her er neyðugt at uppbyggja eitt neyvt samskipti við vinnuna, so at ikki mótsæði sjónarmið koma at skaða frálæruna og framtíðina hjá teimum ungu.

Sum sjófarandi tjóð standa vit og mangla ein útbúgvingarmøguleika hjá teimum, ið ætla sær til sjós. Her verður alneyðugt at seta skjóttul á at fáa í lag sjóvinnuskúla, har tey ungu kunnu

Johan Joensen skrivur í sambandi við summarstevnuna hjá Javnaðarflokkinum

fáa møguleikan at vinna sær kunnleika um arbeiði á sjónum. Hetta tengt saman við ógvuliga víðum praktikk-møguleikum skuldi kunnað givið teimum sigltíð, so tey aftur kunna fara víðari at útbúgva seg, um hugurin er til tess.

Nýggjar vinnur fara utan iva at seta stór krøv til nýggjar vinnuútbúgvingar, og har mugu vit vera vaknir, so vit ikki gerast eftirbátar.

Hægri útbúgvingar

Alt eftir hvørja orku samfelagið hevur, so eiga vit at hava nakað av hægri útbúgvingum. Vit eiga at menna tað, sum eru, og møguliga fáa onkrar afturat, t. d. innanfyri tíðindaflutning og samskipti, teldutøkni o. t.l.

Annars eiga vit at hava gott samstarv við grannalondini, so vit tryggja okkara ungu bestar møgulegar útbúgvingarmøguleikar.

Johan Joensen,
Fróðbiar sóknar
Javnaðarfelag

Masters of the universe

»ooooohhhhhh, tú almektigi Guð og kjæleere Faðir« segði Sandingurin við síðuna av mær tá Hans Fróði stempladi bólin í málið hjá Skotum, ja «ultraflott og mega cool! lat í Havnagentuni aftanfyri meg henda ógloymandi Leygardag seinnapart tá Føroyar enn einaferð skakaði fót-bóltsheimin.

Og tó, var hetta so óvæntað kortini? Eg haldi at tað lá í luftini at nú var dagurin komin, yes sir! Tíðin er farin við vónaligari konditión, nervum og klössaríð. Tú kundi seta teg upp aftur á og njóta at okkara menn, veruliga d u g a at spæla fótbólt og veruliga eru cool sum tað eitur á Café Natúrmyfroy-skum. Úrslitið móti Skotum er bert byrjanin til tey úrslit sum nú fara at koma og tann dagurin tá vit vinna á onkrum av teimum stóru londunum.

Eg hugsaði við mær sjálv-

um í sigursróminum á Svangaskarði at tað er ótrúligt, at ein pinktjóð sum okkara dittar sær til at spæla ímóti tjóðum sum Skotlandi, sum er eitt heimsnavn innan fótbólt. Úrslitið hjá okkara landsliðið ger okkara land størri og tú fer eina góða kenslu av at tað er gott at vera Føroyingur.

Úrslitið er komið av dirvi, ágrýtni, treysti og at tú trýr uppá teg sjálvan og á egnan mátt og meg. Við Føroyingarnar kunna, hóast tað er »against all odds«.

Ella hygg at manningini á Eysturoyngi sum stóð seg sera væl í harðari altjóða kapping á Scilly Oyggjunum. Listarkvinnan Katrin Ottarsdóttir sum hevur dirvi at fara út altjóða filmsmarknaðin ella unga Rannvá Kunoy sum slappi Rannvá nálaeyka til ein av heimans fremstu listarskúlum í London.

Jú, her býr so sanniliga

gott fólk í góðum landi.

Hesi fólk og nógv við teimum, kend sum økend, eru framtíðar álitið hjá hesari Tjóð.

Ein víldi ynksk at hesi avrik gera at fleiri ung fólk í álvara fara at hugsa og at hava eina meining um Føroyar og framtíðina.

At tey koma sær burdur tí tryggjleika-narkomani og sundurlyndi sum eru Fø-

royskar fólkasjúkur og aktivt verða við til at byggja hetta land, nú tær mest álvarsligu politisku broytingar henda Tjóð hevur sæð standa fyri framan.

Vit skulu nokk klára tað saman.

»Cool Baby«, sum teir siga á Atlantic Radio.

Johan Mortensen